

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, wat betreft de omzetting van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, artikel 5.4.1 en 5.4.3, §1, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 13 december 2024.
- Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd van 6 december 2024 tot en met 15 januari 2025 gepubliceerd op de website van het Departement Omgeving en werd gedurende die periode ook ter inzage gelegd. Tijdens die termijn kon elke persoon opmerkingen meedelen.
- De Raad van State heeft advies xxx/x gegeven op datum, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit besluit voorziet in de omzetting van uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2749 van de Commissie van 11 december 2023 tot vaststelling van BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies, voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten en/of eetbare nevenproducten.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van titel III van het VLAREM

Art. 2. Aan deel 3 van titel III van het VLAREM van 16 mei 2014, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van XX, wordt een hoofdstuk 3.21, dat bestaat uit artikel 3.21.1.1 tot en met 3.21.4.3.2, toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 3.21. Slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten

Afdeling 3.21.1. Toepassingsgebied en definities

Art. 3.21.1.1. §1. Dit hoofdstuk is van toepassing op:

- 1° de inrichtingen, vermeld in rubriek 45.1, d), van de indelingslijst;
- 2° de inrichtingen, vermeld in rubriek 2.4.7 van de indelingslijst;
- 3° de inrichtingen, vermeld in rubriek 3.6.7 van de indelingslijst, als een belangrijke vuilvracht afkomstig is van een of meer activiteiten die onder de toepassing vallen van dit hoofdstuk.

Bestaande installaties voldoen uiterlijk op 18 december 2027 aan de bepalingen, vermeld in dit hoofdstuk.

In het tweede lid wordt verstaan onder bestaande installatie: een installatie die geen nieuwe installatie is.

In het derde lid wordt verstaan onder nieuwe installatie: een installatie die voor het eerst wordt vergund op het terrein van de GPBV-installatie na 18 december 2023, of een volledige vervanging van een installatie na 18 december 2023.

De overeenkomstige GPBV-activiteiten zijn de activiteiten, vermeld in punt 6.4, a), 6.5 en 6.11 van bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd.

§2. Het toepassingsgebied van dit hoofdstuk omvat de volgende processen:

- 1° de verwerking van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten, zoals rendering, smelten van vetten, verwerking van veren, productie van vismeel en visolie, bloedverwerking en vervaardiging van gelatine, die vallen onder rubriek 2.4.7 of 45.16, 1°, van de indelingslijst.
- 2° De overeenkomstige GPBV-activiteiten zijn de activiteiten, vermeld in punt 6.4, b), i), en 6.5 van bijlage 1, die bij dit besluit is gevoegd;
- 3° de verbranding van vlees- en beendermeel of dierlijk vet;
- 4° de verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen, als die afkomstig zijn van activiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
- 5° de verbranding van karkassen, als die activiteit rechtstreeks verband houdt met de activiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
- 6° de conservering van huiden en vellen, als die activiteit rechtstreeks verband houdt met de activiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
- 7° de behandeling van darmen en ingewanden;
- 8° de compostering en anaerobe vergisting, als die activiteit rechtstreeks verband houdt met de activiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;
- 9° de gecombineerde behandeling van afvalwater van verschillende herkomst, als een belangrijke vuilvracht afkomstig is van een of meer activiteiten die onder dit hoofdstuk vallen, met uitzondering van de behandelingen inzake stedelijk afvalwater.

§3. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op:

- 1° stookinstallaties, tenzij in de volgende gevallen:
 - a) ze vallen onder de punten, vermeld in paragraaf 1 en 2;
 - b) ze wekken hete gassen op die gebruikt worden voor het via direct contact verwarmen, drogen of anderszins behandelen van voorwerpen of materialen;
- 2° de productie van levensmiddelen na het opdelen van karkassen van slachtdieren in standaarddeelstukken en het versnijden van pluimvee;
- 3° het storten van afval.

Art. 3.21.1.2. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- 1° BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten: uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2749 van de Commissie van 11 december 2023 tot vaststelling van BBT-conclusies (beste beschikbare technieken) op grond van Richtlijn 2010/75/EU inzake industriële emissies, voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten en/of eetbare nevenproducten;
- 2° eetbare nevenproducten: nevenproducten van levensmiddelenkwaliteit die bestemd zijn voor menselijke consumptie.

Afdeling 3.21.2. Algemene bepalingen

Onderafdeling 3.21.2.1. Toepasbaarheid

Art. 3.21.2.1.1. Met toepassing van de bepalingen over de toepasbaarheid, vermeld in BBT 10, BBT 13, BBT 14, BBT 15, BBT 21, BBT 22, BBT 24 en BBT 25 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten, kan er in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit worden afgeweken van de volgende artikelen van dit besluit:

- 1° artikel 3.21.2.5.2, eerste lid, 2°, met toepassing van punt b van BBT 10 van de voormelde BBT-conclusies;
- 2° artikel 3.21.2.8.1, met toepassing van BBT 13 van de voormelde BBT-conclusies;
- 3° artikel 3.21.2.8.2, met toepassing van tabel 1.1 bij BBT 14 van de voormelde BBT-conclusies;
- 4° artikel 3.21.2.9.4, met toepassing van tabel 1.3 bij BBT 15 van de voormelde BBT-conclusies;
- 5° artikel 3.21.3.1.2, met toepassing van tabel 1.5 bij BBT 21 van de voormelde BBT-conclusies;
- 6° artikel 3.21.3.2.1, met toepassing van tabel 1.6 bij BBT 22 van de voormelde BBT-conclusies;
- 7° artikel 3.21.4.1.1, met toepassing van tabel 1.8 bij BBT 24 van de voormelde BBT-conclusies;
- 8° artikel 3.21.4.2.1, met toepassing van tabel 1.9 bij BBT 24 van de voormelde BBT-conclusies;
- 9° artikel 3.21.4.3.2, met toepassing van tabel 1.11 bij BBT 25 van de voormelde BBT-conclusies.

Art. 3.21.2.1.2. De processpecifieke bepalingen, vermeld in afdeling 3.21.3 en 3.21.4, zijn van toepassing naast de algemene bepalingen die in deze afdeling beschreven worden.

Onderafdeling 3.21.2.2. Totale milieuprestatie

Art. 3.21.2.2.1. De totale milieuprestatie wordt verbeterd door een milieubeheersysteem in te voeren en na te leven dat al de volgende elementen omvat:

- 1° de betrokkenheid, het leiderschap en de verantwoordingsplicht van het management, met inbegrip van het hoger management, bij de uitvoering van een effectief milieubeheersysteem;
- 2° een analyse waarin onder meer de volgende elementen worden bepaald:
 - a) de context van de organisatie;
 - b) de behoeften en verwachtingen van de betrokken partijen;
 - c) de kenmerken van de installatie in verband met mogelijke risico's voor het milieu of de menselijke gezondheid;
 - d) de wettelijke milieuvoorschriften die van toepassing zijn;

- 3° de ontwikkeling van een milieubeleid dat de continue verbetering van de milieuprestaties van de installatie omvat;
- 4° de vaststelling van doelstellingen en prestatie-indicatoren voor belangrijke milieuaspecten, met inbegrip van het waarborgen van de naleving van wettelijke voorschriften die van toepassing zijn;
- 5° de planning en uitvoering van de nodige procedures en maatregelen, met inbegrip van corrigerende en preventieve maatregelen als dat nodig is, om de milieudoelstellingen te verwezenlijken en milieurisico's te vermijden;
- 6° de vaststelling van structuren, taken en verantwoordelijkheden voor milieuaspecten en -doelstellingen en beschikbaarstelling van de benodigde financiële en personele middelen;
- 7° de waarborging van het vereiste niveau van deskundigheid en bewustzijn van werknemers van wie de werkzaamheden van invloed kunnen zijn op de milieuprestaties van de installatie, bijvoorbeeld door informatie en opleiding aan te bieden;
- 8° de interne en externe communicatie;
- 9° de bevordering van de betrokkenheid van werknemers bij goede milieubeheerpraktijken;
- 10° het opstellen en actueel houden van een beheerhandleiding en schriftelijke procedures voor de controle van activiteiten met aanzienlijke milieueffecten en voor relevante gegevens;
- 11° een doeltreffende operationele planning en procesbeheersing;
- 12° de uitvoering van geschikte onderhoudsprogramma's;
- 13° de paraatheid bij noodsituaties en rampenplannen, met inbegrip van het voorkomen of beperken van de nadelige milieueffecten en andere effecten van noodsituaties;
- 14° het in aanmerking nemen van de milieueffecten bij het ontwerpen of herontwerpen van een installatie of een onderdeel daarvan gedurende de hele levensduur, inclusief de bouw, het onderhoud, de exploitatie en de ontmanteling ervan;
- 15° de uitvoering van een monitoring- en meetprogramma;
- 16° de uitvoering van een sectorale benchmarking op regelmatige basis;
- 17° de periodieke interne, en als dat praktisch haalbaar is, onafhankelijke, audits en periodieke externe onafhankelijke audits, om de milieuprestaties te beoordelen en vast te stellen of het milieubeheersysteem al dan niet aan de geplande regelingen voldoet en of het op de juiste wijze wordt uitgevoerd en gehandhaafd;
- 18° de evaluatie van de oorzaken van gevallen van niet-naleving, uitvoering van corrigerende maatregelen naar aanleiding van gevallen van niet-naleving, beoordeling van de doeltreffendheid van corrigerende maatregelen en vaststelling of soortgelijke gevallen van niet-naleving bestaan of zouden kunnen optreden;
- 19° de periodieke evaluatie van het milieubeheersysteem en de blijvende geschiktheid, adequaatheid en doeltreffendheid ervan door het hoger management;
- 20° het volgen en in aanmerking nemen van de ontwikkeling van schonere technieken.

Specifiek voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten maken naast de elementen, vermeld in het eerste lid, ook de volgende elementen deel uit van het milieubeheersysteem:

- 1° een overzicht van inputs en outputs als vermeld in artikel 3.21.2.2.2;
- 2° een beheersysteem voor chemische stoffen als vermeld in artikel 3.21.2.2.3;
- 3° een beheersplan voor andere dan normale bedrijfsomstandigheden als vermeld in artikel 3.21.2.2.4;
- 4° een energie-efficiëntieplan als vermeld in artikel 3.21.2.4.2, eerste lid, 1°;
- 5° een waterbeheersplan als vermeld in artikel 3.21.2.5.2, eerste lid, 1°;
- 6° een geurbeheersplan als vermeld in artikel 3.21.2.10.2;

- 7° een beheersplan voor de koeling van slachthuizen als vermeld in artikel 3.21.3.1.1 en artikel 3.21.3.3.1.

Het milieubeheersysteem, vermeld in het eerste en tweede lid, is algemeen toepasbaar. De mate van gedetailleerdheid en formalisering van het milieubeheersysteem is over het algemeen gerelateerd aan de aard, de omvang en de complexiteit van de installatie en alle mogelijke milieueffecten ervan.

Art. 3.21.2.2.2. De totale milieuprestatie wordt verbeterd door een overzicht van inputs en outputs, als onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1, op te stellen. Het overzicht wordt actueel gehouden en wordt regelmatig herzien, ook als zich een belangrijke wijziging voordoet. Het overzicht bevat al de volgende elementen:

- 1° informatie over de productieprocessen, met inbegrip van:
 - a) de vereenvoudigde processtroomdiagrammen, waaruit de herkomst van de emissies blijkt;
 - b) beschrijvingen van de procesgeïntegreerde technieken en de afvalwater- of afgasbehandelingen om emissies er voorkomen of te verminderen, met inbegrip van de prestaties ervan, zoals het verwijderingsrendement;
- 2° informatie over het energieverbruik;
- 3° informatie over het waterverbruik, zoals stroomdiagrammen en watermassabalansen;
- 4° informatie over de omvang en kenmerken van de afvalwaterstromen, zoals:
 - a) de emissiepunten;
 - b) de gemiddelde waarden en variabiliteit van debiet, pH en temperatuur;
 - c) de gemiddelde concentraties, vuilvrachten en variabiliteit van de relevante stoffen of parameters;
- 5° informatie over de kenmerken van de afgasstromen, zoals:
 - a) de emissiepunten;
 - b) de gemiddelde waarden en variabiliteit van debiet en temperatuur;
 - c) de gemiddelde concentraties, massastromen en variabiliteit van de relevante stoffen of parameters;
 - d) de aanwezigheid van andere stoffen die van invloed kunnen zijn op het afgasbehandelingssysteem of de veiligheid van de installatie;
- 6° informatie over de hoeveelheden en kenmerken van de gebruikte chemicaliën:
 - a) de naam en kenmerken van de gebruikte chemicaliën, met inbegrip van de eigenschappen die nadelige gevolgen hebben voor het milieu of de menselijke gezondheid;
 - b) de hoeveelheden gebruikte chemicaliën en de plaatsen waar ze zijn gebruikt.

Het overzicht, vermeld in het eerste lid, wordt ter beschikking gesteld van de toezichthouder en de Vlaamse Milieumaatschappij als die daarom verzoeken.

Art. 3.21.2.2.3. De totale milieuprestatie wordt verbeterd door een beheersysteem voor chemische stoffen, als onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1, op te stellen en uit te voeren. Het beheersysteem voor chemische stoffen omvat al de volgende elementen:

- 1° een beleid rond de vermindering van het verbruik van chemicaliën en de aan chemicaliën verbonden risico's, met inbegrip van een aankoopbeleid om minder schadelijke chemicaliën en de leveranciers daarvan te selecteren, om het gebruik van gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen en de daarmee verbonden risico's tot een minimum te beperken en de aankoop van een teveel aan chemicaliën te vermijden.

Het overzicht van chemicaliën, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 6°, kan worden gebruikt om de nodige informatie voor de selectie van chemicaliën te versterken en bij te houden.

De selectie van chemicaliën is gebaseerd op al de volgende elementen:

- a) de vergelijkende analyse van de biologische afbreekbaarheid, ecotoxiciteit en potentiële uitstoot ervan in het milieu, om emissies in het milieu te verminderen;
 - b) de karakterisering van de risico's die aan de chemicaliën verbonden zijn, op basis van al de volgende elementen:
 - 1) de gevarenaanduiding van de chemicaliën;
 - 2) de routes door de installatie;
 - 3) de potentiële uitstoot;
 - 4) het niveau van blootstelling;
 - c) de jaarlijkse analyse van de mogelijke vervanging van chemicaliën zodat nieuw beschikbare en veiligere alternatieven voor het gebruik van gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen geïdentificeerd kunnen worden. De vervanging kan worden bereikt door andere chemicaliën te gebruiken die geen of minder gevolgen hebben voor het milieu of de menselijke gezondheid;
 - d) de anticiperende analyse van wijzigingen in de regelgeving over gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen, en het waarborgen van de naleving van de toepasselijke wettelijke voorschriften;
- 2° de doelstellingen en de actieplannen om het gebruik van en de risico's die verbonden zijn aan gevaarlijke stoffen en zeer zorgwekkende stoffen te vermijden of te verminderen;
- 3° de ontwikkeling en de uitvoering van procedures voor de aankoop, de hantering, de opslag en het gebruik van chemicaliën om emissies in het milieu te voorkomen of te verminderen.

In het eerste lid wordt verstaan onder zeer zorgwekkende stoffen: stoffen die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 57 van verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), tot oprichting van een Europees Agentschap voor chemische stoffen, houdende wijziging van Richtlijn 1999/45/EG en houdende intrekking van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad en Verordening (EG) nr. 1488/94 van de Commissie alsmede Richtlijn 76/769/EEG van de Raad en de Richtlijnen 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG en 2000/21/EG van de Commissie, en die zijn opgenomen in de lijst van zeer zorgwekkende stoffen die in aanmerking komen om in bijlage XIV van die verordening te worden opgenomen.

Het beheersysteem voor chemische stoffen, vermeld in het eerste lid, wordt ter beschikking gesteld van de toezichthouder en de Vlaamse Milieumaatschappij als die daarom verzoeken.

Art. 3.21.2.2.4. De frequentie van andere dan normale bedrijfsomstandigheden en de emissies tijdens andere dan normale bedrijfsomstandigheden worden verminderd door een risicogebaseerd beheersplan voor andere dan normale bedrijfsomstandigheden op te stellen en uit te voeren, als onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1. Het beheersplan bevat al de volgende elementen:

- 1° de identificatie van mogelijke andere dan normale bedrijfsomstandigheden, de onderliggende oorzaken en de mogelijke gevolgen daarvan. De mogelijke andere dan normale bedrijfsomstandigheden omvatten:
 - a) het opstarten en stilleggen;
 - b) lekken en storingen, waaronder de storing van kritische apparatuur die cruciaal is voor de bescherming van het milieu;
 - c) korte stilleggingen;
- 2° een passend ontwerp van kritische apparatuur, zoals de afvalwater- en luchtzuiveringsinstallaties;
- 3° de opstelling en uitvoering van een inspectie- en preventief onderhoudsplan voor kritische apparatuur;

- 4° de monitoring, dat is de schatting of als dat mogelijk is de meting, en registratie van emissies tijdens andere dan normale bedrijfsomstandigheden en van omstandigheden die daarmee verband houden;
- 5° de periodieke beoordeling van de emissies tijdens andere dan normale bedrijfsomstandigheden, zoals frequentie van incidenten, duur of hoeveelheden uitgestoten verontreinigende stoffen, en waar nodig de uitvoering van corrigerende maatregelen;
- 6° de regelmatige evaluatie en actualisering van de lijst van geïdentificeerde andere dan normale bedrijfsomstandigheden, vermeld in punt 1°, na de periodieke beoordeling, vermeld in punt 5°;
- 7° het regelmatig testen van de back-upsystemen.

Onderafdeling 3.21.2.3. Monitoring

Art. 3.21.2.3.1. In de afvalwaterstromen die zijn vastgesteld in het overzicht van de afvalwaterstromen, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 4°, worden de belangrijkste procesparameters die relevant zijn voor de emissies naar water, zoals debiet, pH en temperatuur van het afvalwater, gemonitord op cruciale locaties.

Art. 3.21.2.3.2. De volgende elementen worden gemonitord:

- 1° het jaarlijkse verbruik van water en energie;
- 2° de jaarlijkse productie van afvalwater;
- 3° met behoud van de toepassing van artikel 5.16.3.3 van titel II van het VLAREM, de jaarlijkse hoeveelheid koelmiddelen die wordt gebruikt om de koelsystemen in slachthuizen bij te vullen.

De monitoring, vermeld in het eerste lid, voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze wordt uitgevoerd met directe metingen, of als dat niet mogelijk is, berekeningen of registratie;
- 2° ze wordt uitgevoerd op installatieniveau, en zo veel mogelijk uitgesplitst op procesniveau;
- 3° ze houdt rekening met alle belangrijke wijzigingen in de processen.

Onderafdeling 3.21.2.4. Energie-efficiëntie

Art. 3.21.2.4.1. De grenswaarden voor het specifieke netto-energieverbruik, vermeld in dit hoofdstuk, hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

$$\text{specifieke netto – energieverbruik} = \frac{\text{netto-eindenergieverbruik}}{\text{activiteitsgraad}}, \text{ waarbij:}$$

- 1° netto-eindenergieverbruik: de totale hoeveelheid verbruikte energie door de installatie, in de vorm van warmte en elektriciteit, exclusief de teruggewonnen energie, uitgedrukt in kWh/jaar;
- 2° activiteitsgraad: de totale hoeveelheid verwerkte producten of grondstoffen, uitgedrukt in:
 - a) voor slachthuizen: ton karkassen per jaar of dieren per jaar;
 - b) voor verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten: ton grondstoffen per jaar.

Het karkasgewicht, vermeld in het eerste lid, 2°, a), hangt af van de betrokken diersoort, en bedraagt:

- 1° bij varkens: het koud geslacht gewicht van het gehele of overlans in twee helften gesneden lichaam van een geslacht dier, nadat het is uitgebloed en ontdaan van de ingewanden en na verwijdering van:
 - a) de tong;

- b) het haar;
 - c) de hoeven;
 - d) de geslachtsorganen;
 - e) het buikvet;
 - f) de nieren;
 - g) het middenrif;
- 2° bij runderen: het koud geslacht gewicht nadat het lichaam is onthuid, uitgebloed en ontdaan van de ingewanden en na verwijdering van:
- a) de uitwendige geslachtsdelen;
 - b) de ledematen;
 - c) de kop;
 - d) de staart;
 - e) de nieren;
 - f) het niervet;
 - g) de uier.

Art. 3.21.2.4.2. Energie wordt efficiënt gebruikt door de toepassing van de volgende technieken:

- 1° het opstellen van een energie-efficiëntieplan en de jaarlijkse uitvoering van energieaudits. Het energie-efficiëntieplan en de energieaudits zijn onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1, en omvatten al de volgende elementen:
- a) de vaststelling en de berekening van het specifieke energieverbruik van de activiteiten;
 - b) de vaststelling van jaarlijkse essentiële prestatie-indicatoren, zoals voor het specifieke energieverbruik, vermeld in punt a);
 - c) de planning van periodieke doelstellingen voor verbetering en de acties die daarmee verband houden;
 - d) de jaarlijkse uitvoering van energieaudits om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het energie-efficiëntieplan worden verwezenlijkt en de aanbevelingen van de eerdere energieaudits worden opgevolgd en uitgevoerd;
- 2° het gebruik van algemene energiebesparende technieken.

Het energie-efficiëntieplan en de energieaudits, vermeld in het eerste lid, 1°, worden ter beschikking gesteld van de toezichthouder en het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap als die daarom verzoeken.

Onderafdeling 3.21.2.5. Waterverbruik en de productie van afvalwater

Art. 3.21.2.5.1. De grenswaarden voor de specifieke lozing van afvalwater hebben betrekking op jaargemiddelden en worden berekend met de volgende formule:

specifieke lozing van afvalwater = $\frac{\text{lozing afvalwater}}{\text{activiteitsgraad}}$, waarbij:

- 1° lozing afvalwater: de totale hoeveelheid afvalwater dat door de betrokken specifieke processen is geloosd, uitgedrukt in m³/jaar, exclusief de volgende hoeveelheden die afzonderlijk worden geloosd:
- a) koelwater;
 - b) hemelwater dat niet in aanraking is geweest met verontreinigende stoffen;
- 2° activiteitsgraad: de totale hoeveelheid verwerkte producten of grondstoffen, uitgedrukt in:
- a) voor slachthuizen: ton karkassen per jaar of dieren per jaar;
 - b) voor verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten: ton grondstoffen per jaar.

Het karkasgewicht, vermeld in het eerste lid, 2°, a), hangt af van de betrokken diersoort, vermeld in artikel 3.21.2.4.1, tweede lid.

Art. 3.21.2.5.2. Het waterverbruik en de productie van afvalwater worden verminderd door de toepassing van de volgende technieken en een geschikte combinatie van de technieken, vermeld in punt c tot en met k van BBT 10 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten:

- 1° het opstellen van een waterbeheersplan en de uitvoering van wateraudits. Het waterbeheersplan en de wateraudits zijn onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1 van dit besluit, en omvatten al de volgende elementen:
 - a) stroomdiagrammen en watermassabalansen van de installatie en de processen, als onderdeel van het overzicht van inputs en outputs, vermeld in artikel 3.21.2.2.2 van dit besluit;
 - b) de vaststelling van doelstellingen op het gebied van waterefficiëntie;
 - c) de toepassing van technieken voor de optimalisering van het water, zoals controle van het waterverbruik, hergebruik of recycling en detectie en reparatie van lekken;
 - d) de jaarlijkse uitvoering van wateraudits om ervoor te zorgen dat de doelstellingen van het waterbeheersplan worden verwezenlijkt en de aanbevelingen van de eerdere wateraudits worden opgevolgd en uitgevoerd;
- 2° de scheiding van verontreinigde en niet-verontreinigde waterstromen. Waterstromen die geen behandeling nodig hebben, zoals koelwater dat niet in aanraking is geweest met verontreinigende stoffen of hemelwater dat niet in aanraking is geweest met verontreinigende stoffen, worden gescheiden van afvalwater dat moet worden behandeld, wat recycling van niet-verontreinigd water mogelijk maakt.

Het waterbeheersplan en de wateraudits, vermeld in het eerste lid, 1°, worden ter beschikking gesteld van de toezichthouder en de Vlaamse Milieumaatschappij als die daarom verzoeken.

Onderafdeling 3.21.2.6. Schadelijke stoffen

Art. 3.21.2.6.1. Het gebruik van schadelijke stoffen bij reiniging en ontsmetting wordt voorkomen of, als dat niet mogelijk is, beperkt door de toepassing van één of een combinatie van de technieken, vermeld in BBT 11 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten.

Onderafdeling 3.21.2.7. Efficiënt gebruik van hulpbronnen

Art. 3.21.2.7.1. Het efficiënt gebruik van hulpbronnen wordt verhoogd door de toepassing van beide van de volgende technieken, en als dat mogelijk is gecombineerd met één of beide van de technieken, vermeld in punt c en d van BBT 12 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten:

- 1° de minimalisering van de biologische afbraak van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten. Dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten worden onmiddellijk verzameld in slachthuizen en worden zo kort mogelijk opslagen in gesloten vaten of ruimten in de installatie, voordat ze verder worden behandeld;
- 2° de scheiding en recycling of terugwinning van residuen.

Onderafdeling 3.21.2.8. Emissies naar water

Art. 3.21.2.8.1. Ongecontroleerde emissies naar water worden voorkomen door te voorzien in een passende buffercapaciteit voor afvalwater.

De passende buffercapaciteit, vermeld in het eerste lid, wordt bepaald met een risicobeoordeling, waarbij ten minste rekening wordt gehouden met de aard van de verontreinigende stof of stoffen, de effecten van die verontreinigende stoffen op de verdere behandeling van het afvalwater, het ontvangende milieu en de hoeveelheid geproduceerd afvalwater. Het afvalwater uit de buffercapaciteit wordt pas geloosd nadat passende maatregelen zijn genomen.

Art. 3.21.2.8.2. De emissiegrenswaarden, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op de lozing van het afvalwater:

stof of parameter	activiteit	emissiegrenswaarde (in mg/l)	
		lozing in oppervlaktewater	lozing in riolering
CZV	alle	100 (1)(2)	/
TOC	alle	35 (1)(3)	/
zwevende stoffen	alle	30	/
totaal stikstof	alle	15 (4)	/
totaal fosfor	alle	2	/
AOX (5)	alle	0,3	0,3
koper (Cu) (5)	slachthuizen	0,05	0,05
zink (Zn) (5)	slachthuizen	0,2	0,2

(1) De parameters TOC en CZV zijn alternatieven. Ofwel is de monitoring en emissiegrenswaarde voor TOC van toepassing, ofwel de monitoring en emissiegrenswaarde voor CZV. TOC-monitoring is de voorkeursoptie omdat daarbij geen zeer toxische verbindingen nodig zijn.

(2) Bij verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor CZV afgeweken worden met een maximum van 120 mg/l, op voorwaarde dat het gemiddelde verwijderingsrendement van CZV per jaar of over de productieperiode minimaal 95% bedraagt.

(3) Bij verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor TOC afgeweken worden met een maximum van 40 mg/l, op voorwaarde dat het gemiddelde verwijderingsrendement van TOC per jaar of over de productieperiode minimaal 95% bedraagt.

(4) Bij verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor totaal stikstof worden afgeweken met een maximum van 40 mg/l, op voorwaarde dat het gemiddelde verwijderingsrendement per jaar of over de productieperiode minimaal 90% bedraagt.

(5) De emissiegrenswaarde is alleen van toepassing als de stof of parameter in kwestie in het overzicht van de afvalwaterstromen, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 4°, geïdentificeerd is als relevant.

De berekening van het gemiddelde verwijderingsrendement, vermeld in het eerste lid, is gebaseerd op de influent- en effluentbelasting van de afvalwaterzuiveringsinstallatie.

Art. 3.21.2.8.3. De meetfrequenties, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op de lozing van het afvalwater:

stof of parameter	activiteit	maximale hoeveelheid bedrijfsafvalwater	meetfrequentie	
			lozing in oppervlaktewater	lozing in riolering
CZV (1)	alle	-	wekelijks	-

TOC (1)	alle	-	wekelijks	-
BZV	alle	-	maandelijks	-
zwevende stoffen	alle	-	wekelijks	-
totaal stikstof	alle	-	wekelijks	-
totaal fosfor	alle	-	wekelijks	-
AOX (2)	alle	> 50 m ³ /h	maandelijks	maandelijks
		overige	driemaandelijks	driemaandelijks
koper (Cu) (2)	slachthuizen	> 50 m ³ /h	driemaandelijks	driemaandelijks
zink (Zn) (2)		overige	zesmaandelijks	zesmaandelijks
chloride (2)	- slachthuizen - zouten van huiden of vellen - vervaardiging van gelatine waarbij beenderen als grondstof worden gebruikt	-	maandelijks	maandelijks

(1) De parameters TOC en CZV zijn alternatieven. Ofwel is de monitoring en emissiegrenswaarde voor TOC van toepassing, ofwel de monitoring en emissiegrenswaarde voor CZV. TOC-monitoring is de voorkeursoptie omdat daarbij geen zeer toxische verbindingen nodig zijn.

(2) De meetfrequentie is alleen van toepassing als de stof of parameter in kwestie in het overzicht van de afvalwaterstromen, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 4°, geïdentificeerd is als relevant.

Als de discontinue afvalwaterlozing minder frequent is dan de meetfrequentie, vermeld in het eerste lid, is de minimale meetfrequentie een keer per lozing.

Voor de parameters CZV of TOC, BZV, zwevende stoffen, totaal stikstof en totaal fosfor, vermeld in het eerste lid, geldt bij lozing in riolering de meetfrequentie, vermeld in artikel 4.2.5.2.1 van titel II van het VLAREM, als het bedrijfsafvalwater geen gevaarlijke stoffen bevat, of de meetfrequentie, vermeld in artikel 4.2.5.3.1 van het voormelde besluit, als het bedrijfsafvalwater één of meer gevaarlijke stoffen bevat.

Onderafdeling 3.21.2.9. Emissies naar lucht

Art. 3.21.2.9.1. De emissiegrenswaarden voor emissies naar lucht, vermeld in dit hoofdstuk, gelden zonder correctie voor het zuurstofgehalte.

Art. 3.21.2.9.2. Als de afgassen uit twee of meer bronnen, zoals drogers, via een gemeenschappelijk emissiepunt worden uitgestoten, zijn de emissiegrenswaarden en meetfrequenties van toepassing op de gecombineerde uitstoot via het emissiepunt.

Art. 3.21.2.9.3. De emissies naar lucht van CO en NO_x die afkomstig zijn van de verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen, worden verminderd door de thermische oxidatie of de verbranding in ketels te optimaliseren.

Art. 3.21.2.9.4. De emissiegrenswaarden, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op de geleide emissies naar lucht die afkomstig zijn van de verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen, in thermische oxidatoren:

stof of parameter	emissiegrenswaarde (in mg/Nm ³)
stof	5

NO _x , uitgedrukt als NO ₂	200 (1)
SO _x , uitgedrukt als SO ₂	100
(1) In de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit kan van de emissiegrenswaarde voor NO _x afgeweken worden met een maximum van 350 mg/Nm ³ als een recuperatieve thermische oxidator wordt gebruikt.	

Art. 3.21.2.9.5. Op de geleide emissies naar lucht zijn de volgende meetfrequenties van toepassing:

parameter	activiteiten of processen	meetfrequentie
- CO - NO _x - SO _x - stof	- verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen - verbranding van karkassen	- conform de meetfrequentie, vermeld in bijlage 4.4.3 bij titel II van het VLAREM, als de massastroom, vermeld in bijlage 4.4.3 bij titel II van het VLAREM, wordt overschreden
H ₂ S (1)	- rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking	- jaarlijks, als de massastroom, vermeld in bijlage 4.4.3 bij titel II van het VLAREM, niet wordt overschreden of de voormelde bijlage geen meetfrequentie voor de parameter in kwestie bevat
- NH ₃ - TOC	- rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking - verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen - verbranding van karkassen	
- gasvormige anorganische chloriden - gasvormige anorganische fluoriden - kwik en zijn verbindingen - metalen en metalloïden met uitzondering van kwik (As, Cd, Co, Cr, Cu, Mn, Ni, Pb, Sb, Tl, V) - dioxinen en furanen	- verbranding van karkassen	
geurconcentratie	- slachthuizen (1) - verbranding van karkassen - vervaardiging van gelatine - productie van vismeel en visolie - rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking - verbranding van onaangenaam geurende gassen, met inbegrip van niet-condenseerbare gassen	jaarlijks
(1) De jaarlijkse meetfrequentie voor geurconcentratie is alleen van toepassing als geur is geïdentificeerd als relevant voor de receptoren in het overzicht van de afgasstromen, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 5°.		

De geurconcentratie, vermeld in het eerste lid, wordt bepaald volgens NBN EN 13725 door een erkend laboratorium in de discipline lucht als vermeld in artikel 6, 5°, b), van het VLAREL van 19 november 2010.

Onderafdeling 3.21.2.10. Geluid en geur

Art. 3.21.2.10.1. Geluidsemissies worden voorkomen of, als dat niet haalbaar is, verminderd door één of een combinatie van de technieken, vermeld in BBT 17 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten, te gebruiken.

Art. 3.21.2.10.2. Geuremissies worden voorkomen of, als dat niet haalbaar is, verminderd door een geurbeheersplan, als onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1, op te stellen, uit te voeren en regelmatig te evalueren. Het geurbeheersplan omvat al de volgende elementen:

- 1° een protocol met passende acties en termijnen;
- 2° een protocol voor de monitoring van geur. Als dat nodig is, wordt het protocol aangevuld met de schatting van de blootstelling aan geur of de schatting van de geuroverlast;
- 3° een protocol voor de reactie op geconstateerde geurincidenten, zoals klachten;
- 4° een programma voor geurpreventie en -vermindering.

Art. 3.21.2.10.3. Geuremissies worden voorkomen of, als dat niet haalbaar is, verminderd door een combinatie van de technieken, vermeld in BBT 19 van de BBT-conclusies voor slachthuizen en verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten, te gebruiken.

Onderafdeling 3.21.2.11. Gebruik van koelmiddelen

Art. 3.21.2.11.1. Emissies van stoffen die de ozonlaag aantasten en van stoffen met een hoog aardopwarmingsvermogen die afkomstig zijn van het koelen en invriezen via koelmiddelen, worden voorkomen door koelmiddelen te gebruiken die de ozonlaag niet aantasten en die een laag aardopwarmingsvermogen hebben.

Afdeling 3.21.3. Slachthuizen

Onderafdeling 3.21.3.1. Energie-efficiëntie

Art. 3.21.3.1.1. De energie-efficiëntie wordt verhoogd door een beheersplan voor de koeling van slachthuizen, als onderdeel van het milieubeheersysteem, vermeld in artikel 3.21.2.2.1, op te stellen en uit te voeren. Het beheersplan voor de koeling van slachthuizen omvat al de volgende elementen:

- 1° de monitoring van het energieverbruik van het koelsysteem, vermeld in artikel 3.21.2.3.2, eerste lid, 1°;
- 2° de monitoring van de verliezen aan koelmiddel, vermeld in artikel 3.21.2.3.2, eerste lid, 3°;
- 3° de operationele maatregelen, zoals:
 - a) de apparatuur inspecteren en onderhouden;
 - b) deuren sluiten als dat mogelijk is;
 - c) de apparatuur door ervaren personeel laten gebruiken.

Art. 3.21.3.1.2. De grenswaarden voor het specifieke netto-energieverbruik, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op slachthuizen:

geslachte dieren	grenswaarde voor specifieke netto-energieverbruik	eenheid
runderen	240	kWh/ton karkassen

	80	kWh/dier
varkens	370	kWh/ton karkassen
	35	kWh/dier
kippen	0,9	kWh/dier

De grenswaarden die zijn uitgedrukt in kWh per ton karkassen of in kWh per dier, vermeld in het eerste lid, zijn alternatieven. Ofwel geldt de grenswaarde uitgedrukt in kWh per ton karkassen, ofwel geldt de grenswaarde uitgedrukt in kWh per dier.

De grenswaarden, vermeld in het eerste lid, worden berekend conform artikel 3.21.2.4.1 en gemonitord conform artikel 3.21.2.3.2.

Onderafdeling 3.21.3.2. Afvalwater

Art. 3.21.3.2.1. De grenswaarden voor de specifieke lozing van afvalwater, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op slachthuizen:

geslachte dieren	grenswaarde voor specifieke lozing van afvalwater	eenheid
runderen	3,9	m ³ /ton karkassen
	1,3	m ³ /dier
varkens	3,5	m ³ /ton karkassen
	0,3	m ³ /dier
kippen	0,013	m ³ /dier

De grenswaarden, die zijn uitgedrukt in m³ per ton karkassen of in m³ per dier, vermeld in het eerste lid, zijn alternatieven. Ofwel geldt de grenswaarde uitgedrukt in m³ per ton karkassen, ofwel geldt de grenswaarde uitgedrukt in m³ per dier.

De grenswaarden, vermeld in het eerste lid, worden berekend conform artikel 3.21.2.5.1 en gemonitord conform artikel 3.21.2.3.2.

Onderafdeling 3.21.3.3. Gebruik van koelmiddelen

Art. 3.21.3.3.1. De verliezen aan koelmiddelen in slachthuizen worden voorkomen of, als dat niet haalbaar is, verminderd door de volgende elementen toe te passen:

- 1° een beheersplan voor de koeling van slachthuizen als vermeld in artikel 3.21.3.1.1 van dit besluit uitvoeren;
- 2° preventief en correctief onderhoud toepassen;
- 3° waar passend koelmiddellekdetectoren gebruiken;
- 4° artikel 5.16.3.3 van titel II van het VLAREM toepassen, waar dat relevant is.

Art. 3.21.3.3.2. Met behoud van de toepassing van artikel 5.16.3.3, §6, van titel II van het VLAREM, bedraagt de richtwaarde voor de verliezen aan koelmiddelen in slachthuizen maximaal 5% van de totale hoeveelheid koelmiddel in het koelsysteem.

Met de verliezen aan koelmiddelen, vermeld in het eerste lid, wordt bedoeld: de jaarlijkse hoeveelheid koelmiddelen die wordt gebruikt om de koelsystemen bij te vullen. Bij gebruik van natuurlijke koelmiddelen worden de verliezen aan koelmiddelen berekend als een voortschrijdend gemiddelde over drie jaar van de jaarlijkse verliezen.

De verliezen worden gemonitord conform artikel 3.21.2.3.2.

Afdeling 3.21.4. Verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten

Onderafdeling 3.21.4.1. Energie-efficiëntie

Art. 3.21.4.1.1. De grenswaarden voor het specifieke netto-energieverbruik, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing voor verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten:

type proces of installatie	grenswaarde voor specifieke netto-energieverbruik (in kWh/ton grondstof)
rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking	910
productie van vismeel en visolie	710
vervaardiging van gelatine	2500

De grenswaarden, vermeld in het eerste lid, worden berekend conform artikel 3.21.2.4.1 en gemonitord conform artikel 3.21.2.3.2.

Onderafdeling 3.21.4.2. Afvalwater

Art. 3.21.4.2.1. De grenswaarden voor de specifieke lozing van afvalwater, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing voor verwerkers van dierlijke bijproducten of eetbare nevenproducten:

type proces of installatie	grenswaarde voor specifieke lozing van afvalwater (in m ³ /ton grondstof)
rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking	1,55
productie van vismeel en visolie	1,25
vervaardiging van gelatine	27

De grenswaarden, vermeld in het eerste lid, worden berekend conform artikel 3.21.2.5.1 en gemonitord conform artikel 3.21.2.3.2.

Onderafdeling 3.21.4.3. Emissies naar lucht

Art. 3.21.4.3.1. De emissiegrenswaarden, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op de geleide emissies naar lucht die afkomstig zijn van rendering, smelten van vetten, verwerking van veren of bloedverwerking:

parameter	emissiegrenswaarde
geurconcentratie	1100 ouE/m ³ (1)(2)
vluchtige organische stoffen, uitgedrukt als totaal organische koolstof (TOC)	16 mg C/Nm ³
NH ₃	4 mg/Nm ³ (3)
H ₂ S	1 mg/Nm ³ (4)
(1) Voor de verbranding van onaangenaam geurende gassen kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor geurconcentratie worden afgeweken als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan: a) de verbrandingstemperatuur is voldoende hoog met voldoende verblijftijd; b) het geurverwijderingsrendement bedraagt minimaal 99% of er is in de behandelde afgassen geen procesgeur waarneembaar. (2) Voor verwijderingstechnieken andere dan de verbranding van onaangenaam geurende gassen kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor geurconcentratie worden afgeweken met een maximum van 3000 ouE/m³, als aan één van de volgende voorwaarden is voldaan: a) het geurverwijderingsrendement bedraagt minimaal 92%;	

- b) er is in de behandelde afgassen geen procesgeur waarneembaar.
- (3) In geval van verbranding van onaangenaam geurende gassen, zoals in thermische oxidatoren of stoomketels, kan in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit van de emissiegrenswaarde voor NH_3 afgeweken worden met een maximum van 7 mg/Nm^3 .
- (4) De emissiegrenswaarde is alleen van toepassing als H_2S in het overzicht van de afgasstromen, vermeld in artikel 3.21.2.2.2, eerste lid, 5°, geïdentificeerd is als relevant.

De emissiegrenswaarde voor geurconcentratie, vermeld in het eerste lid, wordt uitgedrukt in nat gas met een temperatuur van 293 K en een druk van 101,3 kPa.

Art. 3.21.4.3.2. De emissiegrenswaarden, vermeld in de volgende tabel, zijn van toepassing op de geleide emissies naar lucht die afkomstig zijn van de productie van vismeel en visolie:

parameter	emissiegrenswaarde
geurconcentratie	3500 ouE/m^3
vluchtige organische stoffen, uitgedrukt als totaal organische koolstof	14 mg/Nm^3
NH_3	7 mg/Nm^3

De emissiegrenswaarde voor geurconcentratie, vermeld in het eerste lid, wordt uitgedrukt in nat gas met een temperatuur van 293 K en een druk van 101,3 kPa.
”.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS